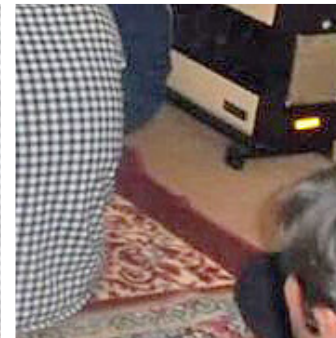

گوناگون

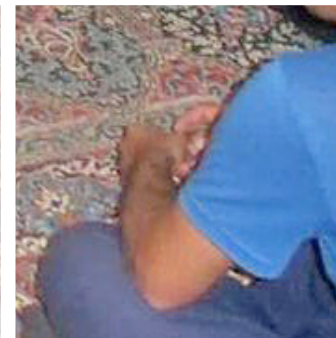
به مناسبت ۹ اردیبهشت روز شوراها

نقش مهم شوراها در توسعه سلامت

امیر بحرینی زاده
مریی مرکز آموزش بهورزی
دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

کشورهاست. ارکان اصلی توسعه روستایی شامل شوراهای اسلامی، مردم و نهادهای دولتی است که در تعامل با یکدیگر موجبات این توسعه را فراهم می‌کنند، بنابراین فرآیند برنامه‌ریزی و مدیریت روستایی باید با همکاری متعادل و فعال نیروهای بیرونی (دولت، نهادهای عمومی و بازار) و درونی (مردم، تشکلهای و سازمان‌های

مفهوم توسعه روستایی از دهه ۱۹ میلادی تاکنون در ابعاد مختلف نظری و اجرایی، دستخوش تغییرات مهم و بنیادی شده است. علت این تغییرات مهم، گذشته از استقرار حدود نیمی از جمعیت جهان در سکونتگاه‌های روستایی یا اهمیت نقش اقتصادی مناطق روستایی، اهمیت و تأثیر ابعاد توسعه روستایی بر توسعه ملی

محلی) انجام شود.

به سایر ظرفیت‌های موجود در روستا از جمله توان اجرایی و مدیریتی شوراهای، ضمن فرسوده ساختن نیروی فکری و ذهنی به‌روزان، سبب می‌شود فرصت استفاده از تجربیات سایر نهادهای مؤثر در سلامت نیز مورد غفلت قرار گیرد.

مشارکت جامعه از اصول اساسی راهبرد سازمان جهانی بهداشت برای همه است. بر این اساس ارتقای شاخص‌های بهداشتی و درمانی به عنوان یکی از زیرساخت‌های توسعه پایدار نیازمند مشارکت فعال همگانی است. شوراهای اسلامی به عنوان نمایندگان مردم می‌توانند نقش بسیار مهمی در این زمینه ایفا کنند.

امروزه مدیریت روستاها توسط شوراهای اسلامی و دهیاران تحت عنوان نهادهای مردمی می‌تواند با برنامه‌ریزی جامع و اجرای بموقع برنامه‌های سلامت محور در روستاها، سلامت روستاییان را بیش از پیش تضمین کند. همچنین مشارکت و همکاری دهیاران و شوراهای اسلامی با مراکز خدمات جامع سلامت روستایی و خانه‌های بهداشت علاوه بر ارتقای شاخص‌های سلامت، می‌تواند تأثیر بسزایی در کاهش روند مهاجرت روستاییان به شهر داشته باشد. با توجه به اهمیت توسعه سلامت در جامعه و موارد ذکر شده، نظام بهداشتی بایستی با اتخاذ راهبردهای مناسب، مشارکت شوراهای را تسهیل و عملیاتی سازد و از ظرفیت بالای موجود برای پیشبرد اهداف نظام سلامت استفاده کند.

تشکیل شوراهای روستایی، یکی از اصول قانون اساسی و گام نخست در راه سهیم‌کردن مردم در امور خویش است که در تغییر باورها، ایجاد حسن مشارکت و مسؤولیت‌پذیری در حوزه زندگی روستایی نقش بزرگی دارد. به طور کلی شورا، نهادی مشارکتی است که به‌وسیله آن تلاش‌ها و کوشش‌های مردم به‌منظور بهبود شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه به سرانجام می‌رسد. با توجه به اهمیت و نقش شوراهای اسلامی و مشارکت مردم در توسعه روستایی ۹ اردیبهشت ماه به نام روز شوراها نام‌گذاری شده است. بدون شک توسعه روستا با مفهوم سلامت و ارتقای آن ارتباطی تنگاتنگ دارد. در این میان ظرفیت شوراهای اسلامی روستا و نقش آن‌ها در تبیین اهداف توسعه و تلاش برای تحقق آن، بویژه در حوزه سلامت انکارناپذیر است. در دنیای امروز بدون گسترش مشارکت‌های بین‌بخشی و استفاده از قابلیت‌های همه نیروهای مؤثر در جامعه نمی‌توان به استقرار، حفظ و تأمین سلامت به عنوان یک مفهوم پایدار امید بست. به استناد نظر متخصصان، ریشه بسیاری از مشکلات مرتبط با سلامت در خود جوامع است و مداخله بخش بهداشت به تنهایی اغلب بی‌اثر است. باید توجه داشت اگر به‌روزان به عنوان یکی از ارکان نظام سلامت در روستاها نقش بی‌بدیلی در ارتقای سلامت مردمان روستا دارند اما در هر حال تمرکز صرف بر متخصصان عرصه سلامت و بی‌توجهی

منابع

- برقی، حمید، قنبری، یوسف و سعیدی، محمد، (۱۳۹۲)، بررسی عملکرد شوراهای اسلامی روستا و میزان مشارکت مردم در توسعه روستایی (مطالعه موردی: دهستان حسین‌آباد شهرستان نجف‌آباد)، فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی، سال ۲، شماره ۲، تهران، ۱۳۸-۱۱۹.
- پورطاهری، مهدی، همدمی‌مقدم، یلدا و رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا، (۱۳۸۹)، ارزیابی عملکرد شوراهای اسلامی در توسعه روستایی (نمونه موردی: دهستان آلاداغ بجنورد)، برنامه‌ریزی و آمایش فضا، دوره ۴، شماره ۴، تهران، ۳۸-۲۳.
- رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا، سجاسی قیداری، حمدالله و عینالی، جمشید، (۱۳۸۶)، نگرشی نو به مدیریت روستایی با تأکید بر نهادهای تأثیرگذار، فصلنامه روستا و توسعه، سال ۱۰، شماره ۲، تهران، ۳۰-۱.
- قاسمی‌فرد، جهانگیری، حاجی نبی، کامران. تأثیر توانمندسازی اعضای شوراهای اسلامی روستا بر اجرای برنامه خودمراقبتی فردی. فصلنامه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ایران، ۲۰۱۸.